

TienerCollege: innovatief leren met passie

Praktijkvoorbeeld

Tienercollege || Overgang po/vo || Uitval || Differentiatie

‘Leren is niet alleen opdrachten maken uit een boek, waar je - als je het goed hebt gedaan - een krul bij krijgt van de leerkracht. Je kunt ook leren door bijvoorbeeld een educatief filmpje te bekijken’, zegt Mariska van Wijngaarden, projectleider van het TienerCollege Gorinchem. ‘Leren is dus leuk! En zeker, er zijn bij ons ook leerlingen die volgens een methode willen leren. Dat kan natuurlijk ook. Wij laten leerlingen leren op de manier die bij hen past. Want wij zijn van mening dat een leerling alleen op die manier echt gemotiveerd zal zijn om te leren en eigenaar wordt van zijn leren.’

Mariska vertelt dat de eerste voorbereidingen voor het TienerCollege zo’n vier jaar geleden werden getroffen. ‘Onze bestuurders, van LOGOS (PO) en CS de Hoven (VO), kwamen helemaal “begeisterd” terug van een conferentie. Het idee dat je leerlingen pas op 14-jarige leeftijd een definitieve keuze laat maken voor een vervolgopleiding, “daar moeten wij iets mee”, zeiden ze. Vol vertrouwen richtten ze een projectgroep in en ontwikkelden een visie om samen de overgang van PO naar VO te verbeteren. En zo kregen mijn collega Pieter Snel, docent-ontwikkelaar, en ik de opdracht om onderzoek te doen naar uitval, uitstroom, instroom, opstroom in onze regio. We kwamen al snel tot de conclusie dat er van een warme overdracht van PO naar VO, ondanks veel inspanningen, onvoldoende sprake was. Alle tafeltjesavonden ten spijt, maar je kunt niet zomaar een knip zetten na groep 8. Die twee werelden moeten juist naadloos in elkaar overgaan.’

zijn we aan de slag gegaan om zoveel mogelijk partijen, zoals ouders maar ook personeel, te laten deelnemen. We hebben gezamenlijk regelmatig studieavonden georganiseerd en daar vernieuwende onderwijsconcepten en -principes aan ouders en personeel voorgelegd. Samen hebben we verkend welke gedachtes zeker terug moesten komen in het TienerCollege. Maar we hebben ook marktonderzoek gedaan, om de behoeftes te peilen.’

Onderscheidende kenmerken:

- Leerlingen leren op een manier die bij hen past
- Leerlingen maken, met de begeleiders en in overleg met ouders, persoonlijke leerplannen; met daaraan gekoppelde doelen
- Het werken in een professionele leergemeenschappen
- Grote ouderbetrokkenheid

LEVEN LANG LEREN

‘Die lange en gedegen voorbereiding heeft in augustus 2012 geresulteerd in de start van het TienerCollege, vult Pieter Snel aan. ‘Een professionele leergemeenschap, voor zowel management, docenten, leerlingen als ouders. Op elk vakgebied hebben we leerkrachten van PO en VO aan elkaar gekoppeld. Dat zorgt voor een geweldige stimulans en wisselwerking, zowel in het basisonderwijs als in het voortgezet onderwijs. En kinderen willen we

een lerende houding bijbrengen. “Ik wil iets leren” in plaats van “ik moet iets leren”. We maken ze eigenaar van hun leren. De generatie kinderen die nu opgroeit, in een maatschappij die voortdurend in ontwikkeling is, leert namelijk een leven lang. Met de juiste houding en vaardigheden (mondigheid, creativiteit, eigen kracht, zelf informatie zoeken), gekoppeld aan de verplichte doelstellingen, hebben ze daar hun leven lang profijt van.’

PROCES

‘Gaandeweg kreeg het idee van een TienerCollege steeds meer vorm en zijn we stappen gaan zetten’, vervolgt Mariska. ‘In augustus 2011 hebben we KPC Groep ingeschakeld. Vooral om het hele proces te begeleiden, om onze ideeën te koppelen aan vernieuwende onderwijsconcepten en deze te vertalen naar een eigen schoolconcept. Van een visie naar de praktijk; hoe doe je dat? En heel belangrijk: hoe creëer je bestaansrecht? Samen met KPC Groep

Pieter: 'Binnen onze leergemeenschap is het contact met ouders ontzettend belangrijk. We betrekken ze dan ook van A tot Z bij het onderwijs. Dat begint al bij het motivatiegesprek dat we voeren bij aanvang op het TienerCollege. We stemmen dan niet alleen de verwachtingen van leerling en ouders af, maar praten ook over ouderbetrokkenheid. Zijn ouders bijvoorbeeld bereid om thuis te stimuleren wat op het TienerCollege gebeurt? En dat werkt, want zo heeft één van de ouders al eens een lessenreeks ICT gegeven. Een ander belangrijk oudermoment is tijdens het PLP*-gesprek. Elke 10 tot 12 weken wordt het werk van de leerling geëvalueerd. De leerling laat dan zien dat hij bepaalde kennis heeft verworven, maar toont ook successen aan, door bijvoorbeeld een werkstuk te laten zien. "Maar ook tussentijds houden we ouders op de hoogte van ons onderwijs, via twitter en facebook', aldus Mariska. 'We zien dat dit het leren thuis ook een impuls geeft. Zo wordt de keuze van privé-uitstapjes soms aangepast aan een kernconcept van school. Thuis en school verrijken elkaar dus.'

KLOOF DICHTEN

'Het eerste jaar was echt pionieren, nu is het tijd om verder te bouwen', zegt Mariska lachend. 'We zien dat het plezier in leren bij leerlingen groeit. Ze zijn veel gemotiveerder. Het is nog te vroeg om grote uitspraken te doen, maar wat we nu zien voldoet zeker aan onze verwachtingen. En we groeien gestaag. Vorig jaar 17 leerlingen, nu hebben we er 33. Ik denk dat deze vorm van onderwijs veel kansen biedt, vanuit verschillende perspectieven. Zo zijn er veel leerlingen die baat hebben bij een andere manier van leren en die aan het einde van de basisschool nog geen keuze kunnen maken. Om de kloof te dichtten, moeten PO en VO structureel dichter bij elkaar komen. Intern hebben wij een professionele leergemeenschap ingericht met bestuurders, directeuren en docenten van het TienerCollege, van zowel PO als VO. Op die manier profiteren we allemaal optimaal van de vernieuwende schoolpraktijk van het TienerCollege en inspireren we elkaar. Maar extern zullen besturen van PO en VO elkaar ook moeten opzoeken én samenwerken. We moeten onze krachten bundelen in de overgang PO-VO!'

PLP: Persoonlijk Leerplan, met doelen en ontwikkelingen per leergebied. De leerling bepaalt "Wat wil ik, op welke manier, leren" en de ouders scherpen dit verder aan, samen met de leerkracht.

**Bekijk de website van KPC Groep
voor meer over dit onderwerp**

MEER INFORMATIE?

 06 - 53197566

 l.vanlieverloo@kpcgroep.nl